

CONTRIBUȚII LA STUDIUL FAUNEI REZERVAȚIEI NATURALE LACUL TRAIAN (CERNA, JUD. TULCEA)

Viorel CUZIC, Mariana CUZIC*

Key words: reservation, lake, birds, mammals, reptiles.

Introducere

Lacul Traian, cunoscut în trecut sub denumirea de Cernaghiol, reprezintă un important refugiu pentru cuibăritul, odihna și hrănirea speciilor de păsări, multe dintre acestea rare și foarte rare pentru avifauna României. Zona prezintă interes deosebit pentru studiile faunistice și ecologice, atât pentru faptul că în zonă s-au făcut puține observații (VESPERMEANU, 1966, 1967), (CUZIC, 2000, 2002) dar mai ales pentru că asupra acestora se exercită o puternică presiune antropică, ceea ce ne-a determinat să urmărim evoluția câtorva elemente de faună în condițiile date.

Prin HG 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone, au fost aprobate o serie de rezervații naturale pe teritoriul județului Tulcea, printre care și zona lacului Traian, ca "rezervație naturală", având avizul academiei Române nr. 599/23.06.2003. Rezervația Naturală "Lacul Traian" este reprezentată de luciul de apă (lacul propriu zis), zona de stufăriș și vegetație palustră de jur împrejurul lacului, unele pășuni, terenuri neproductive și are o suprafață de 326 ha. Conform Ordinului nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene și a Hotărârii nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene natura 2000 în România, rezervația naturală "Lacul Traian" este inclusă în situl ROSPA 0040 – Dunărea-Veche – Brațul Măcin care se află la 28°9'14" latitudine estică și 44°59'1" longitudine Nordică fiind încadrat în regiunea biogeografică stepică.

Situată în bazinul hidrografic al Dunării, rezervația naturală Lacul Traian este reprezentată de un liman fluviatil. Cea mai mare parte a rezervației este ocupată de luciul de apă al lacului Traian, alimentat de râul Cerna, cu regim permanent și, în mai mică măsură de valea Iaila, care are caracter temporar.

Din punct de vedere teritorial - administrativ rezervația este amplasată în extravilanul satului Traian, la limita teritoriului construit în intravilan, ce aparține de comuna Cerna, județul Tulcea. Comuna este transversată de drumul județean 222B pe direcția S-N, cu lungimea de 14,178 km și asigură legătura satului Traian cu sediul de comună. Lacul Traian este localizat la 45°09' latitudine Nordică și la 28°17' longitudine Estică. Distanța față de comuna Cerna este de 8 km iar față de orașul Tulcea 55 de km.

Din punct de vedere geomorfologic, peisajul este dominat de luciul de apă al lacului Traian, la care se adaugă malurile joase aluvionare, mlăștinoase sau săratate, versanții și ravenele săpate în loess-uri. Altitudinile sunt cuprinse între 5-40 m.

Din punct de vedere climatic zona rezervației este continental excesivă, cu diferențe mari de temperatură de la vară la iarnă, cu precipitații reduse și vânturi puternice. Media anuală a temperaturii variază în jurul valorii de 11⁰ C, iar media anuală a cantităților de precipitații este situată între 500 și 600 mm/an.

Numărul de zile dintr-un an cu strat de zăpadă variază între 60 și 80 zile. Iarna 2009-2010 a fost o excepție, precipitațiile fiind abundente, terenul fiind inundat până în lunile mai-iunie.

În rezervație s-au identificat asociații vegetale, de la cele hidrofile predominante, la cele xerofile (din pajiștile xerofile stepice), printre acestea fiind și *Agropyretum pectiniformae* (pajiști de pir crestat - rare la nivel național) și *Botriochloetum ischaemi* (pajiștile de bărbosă). În heleștee și

* Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Str. 14 Noiembrie nr. 1 bis, 820009, Tulcea, tel. 0249513231, 0240515866, E-mail: cuzvio@yahoo.com, marianacuzic@yahoo.com

ochiurile de apă din stufărișuri, se întâlnesc asociațiile *Hydrocharitetum morsus-ranae*, *Nymphoidetum peltatae*, *Stratiotetum aloides*, *Trapaetum natantis*, *Potametum natantis*. La marginea lacului, se dezvoltă asociațiile *Hydrocharitetum morsus-ranae*, *Nymphoidetum peltatae*, *Stratiotetum aloides*, *Lemno-Salvinetum natantis*, *Myriophylletum spicati*, *Lemno-Utricularietum*.

Material și metodă

Studiile faunistice s-au realizat asupra herpetofaunei, avifaunei și a faunei de mamifere. Studiul zonei din punct de vedere avifaunistic a început în iarna anului 1999, determinându-se următorii indicatori: numărul total de specii de păsări prezente, numărul de specii cuibăritoare, biotopii în care cuibăresc și distribuția fenologică a speciilor. Desigur, studiul nu a epuizat toate aspectele, chiar dacă perioada de efectuare a observațiilor este relativ îndelungată, observațiile nu au fost întotdeauna complete, însă poate fi considerat un studiu faunistic relevant cu observații fenologice și de nidificare, care să completeze și să actualizeze datele referitoare la zona studiată.

Metodele de evaluare a populațiilor de păsări au fost: punctele fixe și transecte, evaluarea păsărilor în migrație și în timpul perioadei de depunere a pontei și a cuibăritului.

Identificarea speciilor de mamifere s-a realizat atât în rezervație cât și în zonele limitrofe, iar metodele utilizate pentru studiul acestora au fost observații în puncte fixe, transecte.

S-au efectuat observații directe cu ajutorul aparatului optice de specialitate, respectiv binoclul și luneta, iar pentru înregistrarea imaginilor s-a folosit camera video și aparatul fotografic.

Pe perioada studiului s-au efectuat deplasări în toate anotimpurile anului, cuprinzând deci șase aspecte fenologice: prevernal, vernal, estival, serotinal, autumnal și hiemal.

Rezultate

Herpetofauna este reprezentată de amfibieni și reptile. Dintre amfibieni, se pot observa tritonul comun – *Triturus vulgaris*, buhaiul de baltă (*Bombina bombina*) și broaștele verzi de lac (*Rana sp.*). Reptilele sunt reprezentate de broasca țestoasă de lac – *Emys orbicularis*, dintre șopârle este prezentă șopârla de câmp – *Lacerta agilis*, iar șerpii sunt reprezentați de *Natrix natrix*, *Natrix tessellata*, *Elaphe longissima*. Datorită frecventării zonei de către locuitorii satului Traian, afirmație susținută de existența unor drumuri și poteci în rezervație și pe laturile acestuia, pe de o parte, dar și datorită gradului redus de acoperire cu vegetație pe de altă parte, au fost identificate puține exemplare ale speciei *Lacerta viridis*.

Avifauna din cadrul rezervației este constituită din peste 107 specii de păsări (Tabelul 1), unele cu apariții neregulate, altele fiind prezente în timpul pasajului și, mai ales, iarna, rezervația fiind și un important cartier de iernare a păsărilor. În cazul speciilor acvatice, numărul speciilor și al perechilor clocitoare este destul de redus, cuibărind în special în suprafețele acoperite de stuf, de papură și pipirig. Sunt bine reprezentate speciile de paseriforme de stuf, protejate și de dificultatea accesului uman.

Păsările caracteristice zonei de stepă și pășunilor prezintă în general un colorit șters, uniform, cu dimorfism sexual slab pronunțat sau chiar inexistent. Majoritatea speciilor cuibăresc direct pe sol, cum este prepelița *Coturnix coturnix*, potârnichea *Perdix perdix*, ciocârlile (Familia Alaudidae), etc, dar uneori și în arbuștii din zonă, sfrânciocul roșiatic *Lanius collurio*, sfrânciocul cu frunte neagră *Lanius minor* sau în maluri, lăstunul de mal *Riparia riparia*, prigoria *Merops apiaster*, dumbrăveanca *Coracias garrulus*, cucuveaua *Athene noctua*.

O altă categorie de specii o formează cele care într-o anumită perioadă din ciclul biologic folosesc mai multe biotipuri, din habitate diferite (de exemplu unele specii de prădători de zi care cuibăresc în zona forestieră, dar teritoriul de hrănire se suprapune cel puțin parțial peste zona bălții).

Zonele unde se dezvoltă stufărișurile (zonele acoperite de stuf și papură) inundate permanent cu apă, sau nu, de mică adâncime, oferă condiții ideale de cuibărit pentru unele specii acvatice, fiind greu accesibile pentru oameni și prădători, acest tip de habitat oferă și condiții bune de hrănire pentru majoritatea speciilor care îl populează. Speciile caracteristice lacului și zonelor cu stuf sunt: *Podiceps cristatus*, *Podiceps griseigena*, *Podiceps nigricollis*, *Anas strepera*, *Anas querquedula*, *Larus ridibundus*, *Sterna hirundo*, *Fulica atra*. Speciile caracteristice stufărișurilor compacte sunt:

Ardea cinerea, *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Egretta garzetta*, *Nycticorax nycticorax*. Alte specii caracteristice stufărișurilor sunt reprezentate de: *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Gallinula chloropus*, *Circus aeruginosus*, *Acrocephalus palustris*, *Emberiza schoeniclus* etc.

Teritoriile de hrănire sunt localizate în mediul acvatic pentru stârcul cenușiu și stârcul roșu, pentru ca celelalte specii menționate în acest biotop să își găsească hrana în mediul amfibiot (zona de mal), hrana fiind preponderant acvatică.

Speciile caracteristice habitatului acvatic sunt în majoritate migratoare; chiar puținele specii sedentare (cele care își au asigurată hrana din resursele acvatice) părăsesc acest habitat în iernile geroase, când apa îngheață complet.

În habitatul de tufărișuri și stepă speciile care apar cu frecvență mai mare sunt: *Phasianus colchicus*, *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Buteo buteo*, *Buteo lagopus*, *Falco tinnunculus*, *Falco vespertinus*, *Upupa epops*, *Sylvia communis*, *Sylvia curruca*, *Turdus merul*, *T. philomelos*, *Luscinia megarhynchos*, *Erithacus rubecula*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Muscicapa striata*, *Parus major*, *Parus caeruleus*, *Lanius collurio*, *Carduelis carduelis*, *Carduelis chloris*, *Anthus campestris*, *Oriolus oriolus*, *Pica pica*.

Zone inundabile și sărăturate ale lacului sunt preferate pentru hrănire de o serie de charadriiforme, cum sunt: piciorongul *Himantopus himantopus*, ciocîntorsul *Recurvirostra avocetta*, sau prundărașul gulerat *Charadrius dubius*.

Mlaștinile reprezintă un biotop cu o suprafață relativ mică raportat la întregul ecosistem, ocupat de un număr mic de specii, una dintre cauzele care conduc la diminuarea populațiilor fiind pășunatul dar și uscarea temporară a acestor suprafețe. Dintre speciile prezente menționăm *Rallus aquaticus*, *Motacilla alba* și *Motacilla flava*, precum și specii aparținând genului *Porzana*.

Ecosisteme antropogene, reprezentate în cea mai mare parte de agroecosisteme ocupă o mare parte a zonei, adăpostind o avifaună nu foarte diversificată, formată din câteva specii caracteristice, reprezentate în special de alaudide, ciocârlia de câmp - *Alauda arvensis* și ciocârlanul - *Gallerida cristata* fiind speciile cele mai reprezentative, la care se adaugă ciocârlia de Bărgan - *Melanocorypha calandra*. Alte specii sinantropice, caracteristice așezărilor omenești sunt barza albă *Ciconia ciconia*, guguștiucul *Streptopelia decaocto*, cucuveaua *Athene noctua*, ciocănitoarea pestriță de grădină *Dendrocopos syriacus*, rândunica de casă *Hirundo rustica*, vrabia de casă *Passer domesticus*, vrabia de câmp *Passer montanus* și stâncuța *Corvus monedula*.

Rezervația este importantă în perioada de migrație pentru speciile: *Pelecanus crispus*, *Pelecanus onocrotalus*, *Accipiter brevipes*, *Branta ruficollis*, *Phalacrocorax pygmaeus*, *Phalacrocorax pygmaeus*, *Anser albifrons*.

Tabelul 1

Conspectul avifaunei din rezervația naturală Lacul Traian.

SPECIA	Originea geografică	Tipul fenologic
<i>Tachibaptus ruficollis</i>	E	OV;RI
<i>Podiceps cristatus</i>	Tp	OV;RI
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Tp	P
<i>Pelecanus crispus</i>	Tp	RI
<i>Podiceps grisegena</i>	E	OV
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Tp	OV;RI
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	M	OV;RI
<i>Botaurus stellaris</i>	Mo	MP
<i>Ixobrychus minutus</i>	E	OV
<i>Nycticorax nycticorax</i>	M	OV
<i>Ardeola ralloides</i>	M	OV
<i>Egretta garzetta</i>	M	OV
<i>Egretta alba</i>	Ch	OV;RI

<i>Ardea cinerea</i>	Tp	OV;RI
<i>Ardea purpurea</i>	M	OV
<i>Ciconia ciconia</i>	E	OV
<i>Plegadis falcinellus</i>	M	OV
<i>Cygnus olor</i>		MP
<i>Cygnus cygnus</i>	S	OI
<i>Anser erithropus</i>	A	OI
<i>Branta ruficollis</i>	S	P
<i>Anser anser</i>	Mo	OV
<i>Tadorna ferruginea</i>	Mo	OV
<i>Tadorna tadorna</i>	Mo	OV
<i>Anas penelope</i>	S	OI
<i>Anas strepera</i>	Tp	OV
<i>Anas creca</i>	Tp	OI;P
<i>Anas querquedula</i>	Tp	OV;P
<i>Anas clypeata</i>	Tp	OV;P
<i>Netta rufina</i>	M	OV
<i>Aythya ferina</i>	E	MP
<i>Aythya nyoca</i>	E	OV
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Tp	MP
<i>Circus aeruginosus</i>	Tp	MP
<i>Circus cyaneus</i>	Tp	OI
<i>Accipiter nisus</i>	Tp	S;OI
<i>Buteo lagopus</i>	Tp	OI
<i>Buteo rufinus</i>	Mo	OV
<i>Falco tinnunculus</i>	Tp	MP
<i>Falco columbarius</i>	S	OI
<i>Falco subbuteo</i>	Tp	OV
<i>Perdix perdix</i>	E	S
<i>Phasianus cholchicus</i>	Ch	S
<i>Rallus aquaticus</i>	E	MP
<i>Gallinula chloropus</i>	E	OV
<i>Fulica atra</i>	Tp	MP
<i>Himantopus himantopus</i>	Mo	OV
<i>Charadrius dubius</i>	Mo	OV
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Mo	OV
<i>Vanellus vanellus</i>	Mo	OV
<i>Calidris minuta</i>	A	P
<i>Philomachus pugnax</i>	S	P
<i>Gallinago gallinago</i>	E	P
<i>Limosa limosa</i>	Mo	P
<i>Tringa totanus</i>	Mo	P
<i>Tringa stagnatilis</i>	Mo	P
<i>Tringa nebularia</i>	S	P
<i>Actitis hypoleucos</i>	Tp	OV
<i>Larus ridibundus</i>	Tp	MP
<i>Larus chachinans</i>	Tp	S
<i>Chlidonias hibridus</i>	M	OV
<i>Chlidonias leucopterus</i>	E	OV
<i>Sterna hirundo</i>	E	OV
<i>Streptopelia decaocto</i>	M	S
<i>Cuculus canorus</i>	Tp	OV
<i>Athene noctua</i>	Mo	S
<i>Alcedo atthis</i>	E	MP
<i>Merops apiaster</i>	M	OV

<i>Coracias garrulus</i>	E	OV
<i>Upupa epops</i>	E	OV
<i>Dendrocopos syriacus</i>	M	S
<i>Galerida cristata</i>	Mo	S
<i>Melanocorypha calandra</i>	Mo	S
<i>Alauda arvensis</i>	Mo	MP
<i>Riparia riparia</i>	Tp	OV
<i>Hirundo rustica</i>	Tp	OV
<i>Motacilla flava flava</i>	Tp	OV
<i>Motacilla cinerea</i>	E	OI
<i>Motacilla alba</i>	E	OV
<i>Anthus campestris</i>	E	P
<i>Troglodytes troglodytes</i>	E	OV
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Tp	OV
<i>Turdus merula</i>	E	MP
<i>Turdus pilaris</i>	S	MP
<i>Locustella naevia</i>	E	OV
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	E	OV
<i>Sylvia communis</i>	E	OV
<i>Phylloscopus collybita</i>	E	OV
<i>Panurus biarmicus</i>	E	MP
<i>Parus caeruleus</i>	E	S
<i>Parus major</i>	E	S
<i>Oriolus oriolus</i>	E	OV
<i>Lanius collurio</i>	E	OV
<i>Lanius minor</i>	E	OV
<i>Pica pica</i>	E	S
<i>Corvus monedula</i>	E	S
<i>Corvus frugilegus</i>	E	S
<i>Corvus corone cornix</i>	E	S
<i>Sturnus vulgaris</i>	E	MP
<i>Passer domesticus</i>	Tp	S
<i>Passer montanus</i>	Tp	S
<i>Carduelis chloris</i>	E	S
<i>Carduelis carduelis</i>	E	S;OI
<i>Emberiza citrinella</i>	E	S
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Tp	MP
<i>Emberiza hortulana</i>	E	MP
<i>Miliaria calandra</i>	E	MP

LEGENDĂ

Originea geografică: E = european, Tp = transpaleartic, M = mediteranean, Mo = mongol Ch = chineză, S = siberian A = arctic

Tipul fenologic: S = sedentară, OV= oaspete de vară, OI = oaspete de iarnă, MP= parțial migratoare, P = de pasaj

Specii de păsări enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 79/409/CEE din cadrul sitului ROSPA0040Dunărea veche-Brațul Măcin

A402 *Accipiter brevipes*
A293 *Acrocephalus melanopogon*
A229 *Alcedo atthis*
A255 *Anthus campestris*
A089 *Aquila pomarina*
A029 *Ardea purpurea*

A060 *Aythya nyroca*
A021 *Botaurus stellaris*
A396 *Branta ruficollis*
A215 *Bubo bubo*
A133 *Burhinus oedicephalus*
A403 *Buteo rufinus*

A243 *Calandrella brachydactyla*
 A224 *Caprimulgus europaeus*
 A138 *Charadrius alexandrinus*
 A196 *Chlidonias hybridus*
 A031 *Ciconia ciconia*
 A030 *Ciconia nigra*
 A080 *Circaetus gallicus*
 A081 *Circus aeruginosus*
 A082 *Circus cyaneus*
 A083 *Circus macrourus*
 A084 *Circus pygargus*
 A231 *Coracias garrulus*
 A429 *Dendrocopos syriacus*
 A236 *Dryocopus martius*
 A026 *Egretta garzetta*
 A379 *Emberiza hortulana*
 A097 *Falco vespertinus*
 A321 *Ficedula albicollis*
 A320 *Ficedula parva*
 A075 *Haliaeetus albicilla*
 A092 *Hieraaetus pennatus*
 A131 *Himantopus himantopus*
 A022 *Ixobrychus minutus*

A338 *Lanius collurio*
 A339 *Lanius minor*
 A176 *Larus melanocephalus*
 A177 *Larus minutus*
 A246 *Lullula arborea*
 A242 *Melanocorypha calandra*
 A073 *Milvus migrans*
 A023 *Nycticorax nycticorax*
 A533 *Oenanthe pleschanka*
 A094 *Pandion haliaetus*
 A019 *Pelecanus onocrotalus*
 A393 *Phalacrocorax pygmeus*
 A151 *Philomachus pugnax*
 A234 *Picus canus*
 A034 *Platalea leucorodia*
 A032 *Plegadis falcinellus*
 A120 *Porzana parva*
 A132 *Recurvirostra avosetta*
 A195 *Sterna albifrons*
 A193 *Sterna hirundo*
 A307 *Sylvia nisoria*
 A166 *Tringa glareola*

În urma observațiilor efectuate, au fost identificate șapte specii de păsări foarte rare și rare pentru avifauna țării noastre care cuibăresc în această zonă. Prezentăm mai jos câteva date legate de cuibăritul acestora:

- *Tadorna ferruginea* (Pallas, 1758). Au fost observate maxim 5 perechi de călifar roșu care folosesc pentru cuibărit găurile din ravenele formate în falezele lacului. Numărul de perechi cuibăritoare oscilează de la un an la altul datorită deranjării acestora de către localnici în perioada de reproducere.
- *Himantopus himantopus* (Linnaeus, 1758). Este o specie cuibăritoare foarte rară în zonă. Cuibărește în partea vestică a lacului, în zona mlăștinoasă și de sărătură într-un număr ce nu depășește 6 perechi.
- *Egretta alba* (Linnaeus, 1758) Își plasează cuiburile izolat în stufărișul compact, cuibărind în medie 6-7 perechi.
- *Ardea purpurea* (Linnaeus, 1766). Cuibărește deasemenea în stufărișul compact într-un număr ce nu depășește 4 perechi.
- *Botaurus stellaris* (Linnaeus, 1758). Specie destul de rară, fiind prezentă uneori pe toată perioada anului. Cuibăresc câte 3-4 perechi în fiecare an în apropierea celorlalte specii din familia Ardeidae.
- *Cygnus olor* (Gmelin, 1788). Specie prezentă cu un efectiv destul de mare pe toată perioada anului (70 de exemplare) dar cu număr redus de perechi cuibăritoare (6), observate în stufărișul din partea vestică a lacului.
- *Charadrius alexandrinus* (Linnaeus, 1758). Este prezentă în zona de sărătură a lacului, unde cuibărește într-un număr de 3 perechi.

Mamifere. Zona fiind înconjurată de poteci și drumuri nu este un loc propice unor populații mari de mamifere. Acestea sunt reprezentate de specii cum ar fi: iepurele de câmp (*Lepus europaeus*), bursucul (*Meles meles*), mistrețul (*Sus scrofa*), căprioara (*Capreolus capreolus*), chițcanul de grădină (*Crocidura suaveolens*), ariciul (*Erinaceus concolor*) și liliecii (*Rhinolophus* sp. și *Myotis* sp.). Cele 19 specii de mamifere din rezervație (Tabelul 2) aparțin ordinelor *Insectivora*, *Chiroptera*, *Lagomorpha*, *Rodentia*, *Carnivora*, *Artiodactyla*.

Baza trofică diversificată și bogată atrage și un număr însemnat de prădători, cum ar fi: nevăstuica (*Mustela nivalis*), dihorul comun (*Mustela putorius*), dihorul de stepă (*Mustela eversmani*), câinele

enot (*Nyctereutes procynoides*), vidra (*Lutra lutra*), vulpea (*Vulpes vulpes*). Mai bine reprezentate, din punct de vedere numeric, sunt populațiile speciilor de rozătoare, în special cele de șoareci: șoarecele de câmp (*Microtus arvalis*).

Tabelul 2

Specii de mamifere din rezervația naturală Lacul Traian.

Specia	Statutul speciei
Arici <i>Erinaceus concolor</i>	SP
Chițcan de grădină <i>Crocidura suaveolens</i>	SP
Lilieci <i>Rhinolophus</i> sp.	SP
Lilieci <i>Myotis</i> sp.	SP
Iepure de câmp <i>Lepus europaeus</i>	SP
Popândău <i>Spermophilus citellus</i>	SP
Șoarece de câmp <i>Microtus arvalis</i>	SP
Șobolanul de câmp <i>Apodemus agrarius</i>	SP
Cârțita <i>Talpa europaea</i>	SN
Vulpe <i>Vulpes vulpes</i>	SN
Câine enot <i>Nyctereutes procyonoides</i>	SP
Bursuc <i>Meles meles</i>	SP
Vidră <i>Lutra lutra</i>	SP
Dihor comun <i>Mustela putorius</i>	SP
Dihor de stepă <i>Mustela eversmani</i>	SP
Nevăstuică <i>Mustela nivalis</i>	SP
Mistreț <i>Sus scrofa</i>	SP
Căprioară <i>Capreolus capreolus</i>	SP

În zona de stepă și pășune există o populație semnificativă de popândăi (*Spermophilus citellus*), specie protejată la nivel european, care atrage un număr însemnat de păsări răpitoare de zi.

Concluzii

În rezervația naturală Lacul Traian elementele faunistice, în special păsările, găsesc foarte bune condiții pentru cuibărit, odihnă și hrănire, climatul, biotopii și densitatea vegetației fiindu-le favorabile, dovadă fiind cele 107 specii de păsări care au fost identificate în zona lacului Traian, din care 52 de specii sunt clocitoare.

Zona prezintă o deosebită importanță ca urmare a identificării a 7 specii de păsări cuibăritoare rare și foarte rare pentru avifauna României.

Datorită presiunii antropice puternice numărul speciilor care cuibăresc aici s-a redus foarte mult față de cel de la nivelul anului 1966, perioadă când erau amintite ca cuibăritoare colonii întregi de păsări.

Gradul de conservare a rezervației este încă ridicat, aceasta prezentând condiții ecologice optime pentru speciile de plante acvatice și palustre și speciile de animale din această regiune.

Chiar dacă rezervația prezintă o importanță majoră din punct de vedere al biodiversității, este în același timp fragilă și vulnerabilă la exploatarea economică netradițională, nu numai în zona tampon, dar chiar și în zonele încadrate drept zone economice.

Diversitatea ornitofaunei de pe toate continentele a început să se reducă treptat în urma transformărilor pe care le suferă ecosistemele naturale. Dacă se dorește salvarea acestei diversități faunistice pentru generațiile viitoare, trebuie avut în vedere ca ecosistemele ocupate de faună să suporte cât mai puține modificări cu putință. Schimbarea definitivă a aspectului natural prin instalarea unui peisaj străin cerințelor ecologice ale speciilor faunistice duce la dispersia speciilor în habitate și biocenoze tipice din apropiere.

Bibliografie

- Cuzic, V., 2000, *Preliminary observations regarding the effective and the breeding of the species Tadorna ferruginea-red sheld-duck-in Dobruja*, Studii și Cercetări Științifice, 5, Universitatea Bacău, p. 265-267.
- Cuzic, V., 2002, *Contribution to the study of the avifauna of Traian Lake, Tulcea County*, Analele Științifice ale I.N.C.D.D.D., Tulcea, p. 60-68.
- Vespermeanu, E., 1966, *Lacul Cernaghiol, un important refugiu al păsărilor acvatice rare din România*, Natura, seria Biologie, nr. 6, p. 78-79.
- Vespermeanu, E., 1967, *Lacul Cernaghiol, un important punct de cuibărit al păsărilor de apă în Dobrogea*, Alauda, vol. XXXV, nr. 1, p. 34 -38.
- Formular standard pentru ROSPA0040 Dunărea Veche-Brațul Măcin.
- HG nr. 2.151 din 30 noiembrie 2004 *privind instituirea regimului de arie naturala protejata pentru noi zone*, MONITORUL OFICIAL nr. 38 din 12 ianuarie 2005.
- HG Nr. 1284 din 24 octombrie 2007 *privind declararea ariilor de protectie speciala avifaunistica ca parte integranta a rețelei ecologice europene Natura 2000 in România*, MONITORUL OFICIAL NR. 739 din 31 octombrie 2007.

CONTRIBUTIONS TO THE FAUNA STUDY OF THE LAKE TRAIAN NATURAL RESERVATION (CERNA, TULCEA COUNTY)

The resources of the Traian lake (former Cernaghiol) located in the Tulcea County offer excellent eating and breeding conditions for many species of birds, some of them being rare species for the avifauna of Romania. These are also protected by the international conventions.

The objectives of our study are to monitorize the avifauna of this lake (such data lack since 1967) and the human pressure that trends more and more to destroy this aquatic ecosystem.

We identified 107 species of birds, 52 of them breeding here. Seven breeding species occur very rarely in Romania. The identified human factors are overfishing, poaching and the pollution with domestic trash stored close to the lake shores.

Mammals are represented by quite a few species that do not account for large populations in the area: brown hare (*Lepus europaeus*), the European badger (*Meles meles*), wild boar (*Sus scrofa*), roe deer (*Capreolus capreolus*), insectivores such as the lesser white-toothed shrew (*Crocidura suaveolens*), southern white-breasted hedgehog (*Erinaceus concolor*) and horseshoe bats (*Rhinolophus* sp. and *Myotis* sp.).

As it is a very rare species, threatened with extinction and declared as a protected species, it is very gladdening that the ruddy sheld duck (*Tadorna ferruginea*) also nestles on the lake Traian.